

شرق

روزنامه

خسارات زلزله ۵/۶ ریشتری در سی‌سخت استان کهگیلویه و بویراحمد / عکس: اسحاق آقایی، فارس

نور نوشت

یادداشت

زلزله در شهر اسطوره‌های ایرانی

قاسم یزدانی؛ ترنم دل‌انگیز چشمه میثی را سکوتی غمبار به خاموشی برده است، کوه گل، کوه اهورایی سی‌سخت به سوگی سهمگین نشسته است. در یاد گردنه بیژن و قله سربلند دنا اما غوغایی در گرفته است. اینک بر سر شهر اسطوره‌های ایران چه آمده است؟ شهری که بیش از همه جا ردپای شاهنامه و پهلوانان اساطیری آن هویداست.

در هر کوی و گذر جای پای بیژن و کیو و طوس پیداست، جهاندار کیخسرو بر جای جای آن پای نهاد و سرانجام در دل دنا مقام انوشکی و جاودانی یافت. دنا ریشه در اساطیر کهن، اوستا و فرهنگ باستانی ایران دارد، واژه دین یکی از مشتقات دناست چراکه همواره این کوه هاله‌ای از تقدس را پدک کشیده است. دنا برخلاف رقیب قدرتمندش دماوند که پناهگاه دیو سپید بوده و ضحاک پادشاه بیبادگر اسطوره‌ای ایران‌زمین در آن دربند است و همواره چشم‌بهره‌ها تا هرگاه که ایرانیان راه کزی را برگزیدند

این نگرش اهورایی و آیینی است که این قطعه از خاک را مردمانی بافرهنگ و سختکوش زایید،

تحلیل

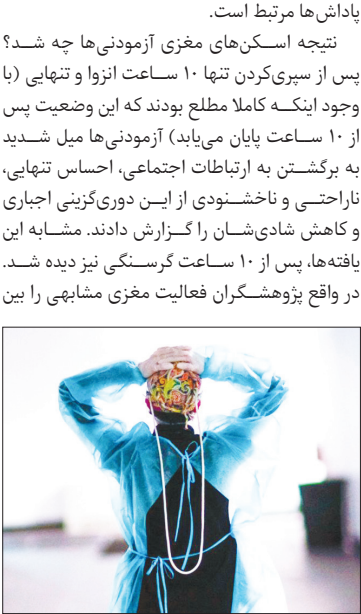
بلای کرونا بر سر احساسات ما

ترجمه: فرزانه ربیعی*

انزوا و دوری اجتماعی اجباری، میل شدید به برقراری ارتباطات اجتماعی را ایجاد می‌کند، مشابه تأثیر گرسنگی و ایجاد میل شدید به غذا؛ قرنطینه اجباری، تاکید بر فاصله‌گذاری اجتماعی و موقعیت‌های اجتماعی، چه تأثیری بر مغز ما می‌گذارد؟

نیاز به برقراری ارتباط و شکل‌دادن حداقل تعداد محدودی از روابط صمیمانه، نیازی اساسی است که جنبه‌های مختلف وجود ما را تحت تأثیر قرار می‌دهد. دوری از دیگران و تنهایی بعضا می‌تواند برای پرورش خلاقیت مفید باشد و تنهایی لزوماً به معنی انزوا نیست؛ اما چه اتفاقی می‌افتد وقتی انسان‌ها مجبور به دوری از دیگران و در نتیجه تنهایی و انزوا می‌شوند؟

در مورد تأثیرات روانی و فیزیکی تنهایی و انزوا تحقیقات زیادی صورت گرفته است اما پژوهش‌های کمی در مورد تأثیرات انزوا و دوری‌گزینی اجباری وجود دارد. اگر برقراری ارتباط نیازی اساسی است، پس محرومیت از رفغ این نیاز باید اثراتی شبیه محرومیت از دیگر نیازهای اساسی داشته باشد؛ مثل محرومیت از خواب یا غذا. هنگام تجربه احساس خواستن (Wanting) چیزی، حجم دوپامین در مدار پاداشی مغز افزایش می‌یابد. مثلا زمانی که فرد گرسنه باشد، فعالیت مناطق این مدار مغزی، در پاسخ به نشانه‌های مرتبط با غذا افزایش می‌یابد یا مثلا وقتی قدر معنادی با نشانه‌هایی از مواد مخدر مواجه می‌شود. اما در مورد تعاملات اجتماعی چطور؟ در این مورد بیشتر تحقیقات روی موش‌ها صورت گرفته است. مثلا پژوهش گیلیان متیو در سال ۲۰۱۶ نشان داد که نورون‌های دوپامینرژیک مغز میانی موش‌ها پس از تحمل تنها ۲۴ ساعت تنهایی و انزوا، هنگام مواجهه با تصاویر مرتبط با ارتباط و تعامل اجتماعی فعالیت زیادی نشان می‌دهند. این نشان می‌دهد که انزواي اجتماعی و دوری از

www.sharghdaily.ir

دوشنبه ۴ اسفند ۱۳۹۹ • ۱۰ رجب ۱۴۴۲ • ۲۲ فوریه ۲۰۲۱ سال هجدهم • شماره ۳۹۴۷ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۲:۱۸ • اذان مغرب ۱۸:۱۱

اذان صبح فردا ۵:۱۸ • طلوع آفتاب ۶:۴۲

fardashargh@gmail.com

روزنامه‌روا

بایک زمانی

نور ولوزیست

وقتی‌که فرمانده، نقشه ایران را نشان داد فقط خوزستان بود که به رنگی قرمز، رنگ آتش، درآمده بود. نقشه‌های هفته قبل این را نشان نمی‌داد، هنوز هم سایر شهرها آبی یا زرد هستند! خوزستان، این پاشنه کشور، محل ورود ویروس جدید شده است، آن‌هم در زمانی که کشور هنوز نتوانسته بعد از ۳۰ سال سوخته‌های آتش دیرین را چنان‌که باید و شاید ترمیم کند. زحمتکشان خوزستان همچنان در فقر روزگار می‌گذرانند.

چونان همان زمان که تمدن بشری در این سرزمین زاده شد. آری یک بار دیگر این‌زادگاه تمدن بشر با تمام تاریخ زنده‌اش، این آوردگاه تمام جنگ‌های تاریخی‌ای که این کشور را تهدید می‌کرده‌اند یا سوزانده‌اند، این خاک گرم نفت -بلای خانمان‌سازی که سال‌هاست جور کم‌کاری و بدکاری و بی‌تدبیری‌ها را بر دوش می‌کشد- این نقیر جوشش سدها و رودخانه‌های پربار، این سرود پرغرور کوه‌ها و صخره‌های دلرباب، این دست‌های لاله‌گون، یک بار دیگر به رنگ سرخ است. کرونا با شیبی تند و

روزها

تلاش برای عدالت اقتصاد دیجیتال

سهیلا اثباتی*

بیستم فوریه (اول اسفند) روز جهانی عدالت اجتماعی است، روزی که به منظور جلب توجه افکار عمومی و یادآوری وظایف دولت‌ها برای تصویب و اجرای قوانین به منظور ایجاد سازوکار توزیع عادلانه ثروت، ازبین‌بردن فقر، رفع هر گونه تبعیض اعم از جنسیتی، نژادی و دستیابی به رفاه اجتماعی برای همگان نام‌گذاری شده است.

روز جهانی عدالت اجتماعی در سال ۲۰۲۱ در حالی برگزار می‌شود که بیماری کرونا سبب افزایش بی‌کاری، فقر و تبعیض آموزشی و درمانی شده است. دولت‌ها برای برقراری سامانه‌های دیجیتال راه‌اندازی کسب‌وکار دیجیتالی هزینه‌های هنگفتی را می‌پردازند. سؤال این است: آیا همه مردم توانایی استفاده از این امکانات را دارند؟ همه روستاها سامانه اینترنت دارند؟ حق آنان از این سرمایه ملی چیست؟ از این رو سازمان بین‌الملل حقوق بشر، امسال روز عدالت اجتماعی را عدالت اقتصاد دیجیتال نامیده است. برخورداری از فضای دیجیتال، امکانی است که همگانی نیست، حتی تریبون‌هایی که در فضای مجازی در اختیار مردم قرار گرفته همگانی نیست. به طور مثال با پیام‌هایی روبه‌رو هستیم که کودکان کار را باند معرفی می‌کند یا آنها را متکدی می‌نامند در حالی که مقامات رسمی هم اعلام کرده‌اند که بیش از ۸۵ درصد این کودکان با خانواده زندگی می‌کنند و اما این کودکان تریبونی برای دفاع ندارند و این تبعیضی جدید است. عدم دسترسی بسیاری از کودکان به اینترنت و نداشتن گوشی هوشمند و لپ‌تاپ باعث محرومیت آنان از تحصیل و بی‌عدالتی آموزشی شده است.

حتی در زمینه واکسن نیز این بی‌عدالتی وجود دارد و نمایان شده است در حالی‌که در توزیع ناعادلانه واکسن کرونا، بیش از ۷۵ درصد واکسن به ۱۰ کشور ثروتمند جهان اختصاص داده شده که به شکل دیگری از بی‌عدالتی جهانی دامن زده است. دنیا امسال در حالی از روز جهانی عدالت اجتماعی گذر کرد که در آستانه یک شکست اخلاقی فاجعه‌بار قرار دارد.

♦ **عضو انجمن برنده درخت کوچک**

آکادمی

خوزستان به رنگ سرخ

وحشتناک می‌رود تا تاروپود خوزستان را فرا بگیرد. راستی چه باید کرد؟ پاسخ بسیار ساده است. باید برای یک بار هم که شده، فاصله‌گذاری اجتماعی را با مدرن‌ترین تعریفش اعمال کرد. اگر این کار در تمام کشور شدنی نیست در خوزستان به‌تنهایی به دلایل مختلف شدنی است. جمعیتی که بازارها و خیابان‌ها و مراکز تجمع این استان را پر کرده‌اند فقط به دنبال رزق و روزی اندکی هستند که تأمین آن در سخت‌ترین شرایط اقتصادی هم اگر عزم و اراده ملی وجود داشته باشد برای تمام کشور کار دشواری نیست. کشور (مراد دولت، توانمندان و تمام مردم است) وظیفه دارد نتهت‌ها برای حفظ خوزستان بلکه برای حفظ تاروپود خود هزینه این فاصله‌گذاری اجتماعی و در خانه نگه‌داشتن مردم خوزستان را به‌طور مستقیم و به خود آنها بپردازد. هیچ کس در

هیچ جای کشور نمی‌تواند هزینه امنیت و سلامت خود در حال و آینده را به مردمی تحمیل کند که سال‌هاست از کمترین امکانات زندگی هم محروم بوده‌اند. تنها و تنها پس از پرداخت معقول تمام هزینه‌های زندگی همه مردم و تهی‌دست‌ترین اقشار خوزستان است که دولت و کشور صاحب این حق می‌شود که شدیدترین مقررات را برای محدودیت اجتماعات و رفت‌وآمدها اعمال کند. یک بار دیگر باید خاطره کاروان کمک‌های مردمی را که در زمان

تلنگر

ضرورت‌های تحول در مددکاری اجتماعی

■ تقویت جایگاه مددکاری اجتماعی در ساختار سازمانی دستگاه‌های مرتبط در سطوح ملی، استانی، شهرستانی و...
■ دولت امنیت شغلی و سختی‌کار مددکاران اجتماعی که مطالبه به‌حق و جدی مددکاران اجتماعی است، را تضمین کند که متأسفانه در این دولت برعکس عمل می‌شود.
■ خلق ایده‌های جدید در حوزه مددکاری اجتماعی هم در جهان و هم در ایران به شدت نیاز می‌شود. ایده‌هایی که رو به جلو باشند نه اینکه داشته‌های موجود را هم دچار مشکل کنند.

■ تخصصی شدن مددکاری اجتماعی ضرورت دیگر این حرفه است که گام‌های کوچکی برداشته شده است ولی اصلا کافی نیست.
■ بهره‌گیری بهتر و بیشتر از سایر علوم اجتماعی و انسانی در مددکاری اجتماعی
■ افزایش اختیارات مددکاران اجتماعی به تناسب نوع فعالیتی که دارند

■ تشکیل ادارات مددکاری اجتماعی در آموزش و پرورش و مدارس کشور
■ توسعه خدمات مددکاری اجتماعی در پیشگیری‌های اجتماعی از آسیب‌های اجتماعی معلولیت‌ها و جرائم
■ پوشش بیمه‌ای خدمات مددکاری اجتماعی توسط سازمان‌های بیمه‌ای دولتی و خصوصی

■ توسعه خدمات مددکاری اجتماعی در سیستم قضائی کشور و الزام‌آورشدن تصمیمات قضائی به اخذ نظرات مددکاران اجتماعی
■ توسعه کیفی و کمی خدمات مددکاری اجتماعی در همه بخش‌های نظام سلامت کشور

■ توسعه مددکاری اجتماعی در نهاد‌های نظامی و انتظامی
■ توسعه مددکاری اجتماعی در جامعه کار و تولید
■ توسعه مددکاری اجتماعی در مدیریت شهری در سراسر کشور
■ استفاده از ظرفیت مددکاران اجتماعی در بحران‌های طبیعی و غیرطبیعی و سایر حوزه‌های مرتبط با توجه به شرایط کشور و موضوعات مرتبط با حوزه اجتماعی توسعه خدمات مددکاری اجتماعی یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است.

تجربه دیگران

برخورد سیاست‌مداران و لاک‌پشت‌ها در سرمای تگزاس

دامن‌گیر حیوانات نیز شده است؛ ازجمله لاک‌پشت‌های دریایی خونسرد که به دلیل سرما با خطر مرگ مواجه‌اند. به گزارش ایستنا، با به‌خطرآفتادن جان این حیوانات، شماری از داوطلبان و علاقه‌مندان تلاش می‌کنند آنها را در مکانی گرم و مناسب نگه دارند. در همین راستا، مرکز همایش‌های جزیره «بایدر جنوبی» چندروزی است که موقتا به پناهگاه لاک‌پشت‌ها تبدیل شده است. این مرکز همایش در مجاورت یک انجمن رسیدگی به لاک‌پشت‌هاست که با کمبود جا و قطع برق مواجه بود. مسئولان مرکز با تبدیل آن به پناهگاه، تصمیم گرفتند در عملیات نجات لاک‌پشت‌ها سهیم باشند. به گفته یکی از مسئولان، تاکنون بیش از دوهزار و ۵۰۰ لاک‌پشت تحویل آنها داده شده و همچنان وانت‌ها و کامیون‌های حامل لاک‌پشت به آنها مراجعه می‌کنند. به گزارش یورونیوز، با ادامه موج سرما، مسئولان نمی‌دانند در چه زمانی می‌توانند این لاک‌پشت‌ها را بر دریا برگردانند. به علاوه، با توجه به قطع و وصل شبکه برق، احتمال می‌رود تعداد زیادی از این لاک‌پشت‌ها با وجود تلاش مسئولان بمیرند.

سرمای وحشتناک قطبی که تگزاس آمریکا را دربر گرفته، باعث اعتراضات مردمی شده؛ مردمی که برقشان قطع است، به دلیل سرما لوله‌های آب ترکیده و کمبود آب سبب شده تا سطل آب به دست در خیابان‌ها دیده شوند. برخی از مردم چند ساعت برای دریافت غذای گرم در صف ایستاده‌اند و تاکنون ۱۵ نفر گرسنه شده‌اند. در این میان، رفتار سیاست‌مداران این شهر سبب اعتراض بسیار مردم شده است. شهردار تگزاس نیز به خاطر سخنان نسنجیده خود، ناگزیر به استعفا شد. او در فیس‌بوک نوشته بود: «فقط افراد قدرتمند زنده می‌مانند و ضعیف‌ها می‌میرند». همچنین تد کروزر، سناتور جمهوری خواه که به همراه خانواده‌اش رفته بود، آن چنان مورد هجمه قرار گرفت که خود به شهر محل زندگی‌اش بازگشت. جو بایدن، رئیس‌جمهور تازه آمریکا، اعلام حالت فاجعه کرده است تا کمک‌های بیشتری روانه این ایالت شود. کمک‌های قبلی برای این ایالت و برخی از مناطق دیگر آمریکا را فلج کرده، به

سرمای وحشتناک قطبی که تگزاس آمریکا را دربر گرفته، باعث اعتراضات مردمی شده؛ مردمی که برقشان قطع است، به دلیل سرما لوله‌های آب ترکیده و کمبود آب سبب شده تا سطل آب به دست در خیابان‌ها دیده شوند. برخی از مردم چند ساعت برای دریافت غذای گرم در صف ایستاده‌اند و تاکنون ۱۵ نفر گرسنه شده‌اند. در این میان، رفتار سیاست‌مداران این شهر سبب اعتراض بسیار مردم شده است. شهردار تگزاس نیز به خاطر سخنان نسنجیده خود، ناگزیر به استعفا شد. او در فیس‌بوک نوشته بود: «فقط افراد قدرتمند زنده می‌مانند و ضعیف‌ها می‌میرند». همچنین تد کروزر، سناتور جمهوری خواه که به همراه خانواده‌اش رفته بود، آن چنان مورد هجمه قرار گرفت که خود به شهر محل زندگی‌اش بازگشت. جو بایدن، رئیس‌جمهور تازه آمریکا، اعلام حالت فاجعه کرده است تا کمک‌های بیشتری روانه این ایالت شود. کمک‌های قبلی برای این ایالت و برخی از مناطق دیگر آمریکا را فلج کرده، به